Tellus
– en del av Ski Pro

Tekst:
Ann Cecilie Hjelm

Foto:
Medarbeidere hos Tellus

Tellus – ny norsk tv-kanal for og med utviklingshemmede[1)]

- **Tellus var den romerske gudinnen for Jorden.**
- **Tellus er derfor også det vitenskapelige, latinske navnet på jordkloden.**
- **Tellus var et av flere navneforslag som kom inn til prosjekt-gruppen, og under en avstemning i lunsjen i kantinen i Ski Pro, ble det avgjort at dette skulle være navnet på den nye tv-stasjonen.**

To og en halv mil utenfor Oslo ligger Ski. Akkurat nå jobber fire prosjektmedarbeidere herfra med å starte opp Tellus – den nye tv-stasjonen for og med utviklingshemmede. Tellus skal på lufta med første sending 27. august, og i skrivende stund er prosjektet i gang med ansettelse av tv-medarbeidere med en utviklingshemning. SOR rapport besøkte Tellusprosjektet en vinterdag i februar, for en prat om alt som skal skje før første sending i august.

1) Tellus' logo er utarbeidet av reklameskolen Westerdals School of Communication i Oslo.

Mona Moe og gruppen vurderer logoen.

Hvor kommer Tellus fra?

Høsten 2008 utlyste NAV konsesjon og midler knyttet til å etablere en tv-stasjon i Norge, for og med mennesker med en utviklingshemning. I utlysningen beskrives den overordnede målsetningen å være og *«bidra til å gi utviklingshemmede en stemme i samfunnet»* (Attføringsbedriftene. no). En tv-stasjon med denne målsetningen finnes allerede i Danmark – og heter der TV-Glad[2]. Den danske tv-stasjonen har hatt stor suksess, og feirer dette år sitt tiårsjubileum. I TV-Glad arbeider utviklingshemmede foran og bak

2) Les mer om TV-Glad på www.tv-glad.dk

kamera, samtidig som de er premissgivere for hvilke tema som blir til sendinger. Det er medarbeiderne med en utviklingshemning som er tv-stasjonens ansikt utad (Hjelm 2009). NAV tar utgangspunkt i det TV-Glad har fått til, og i utlysningen for etablering av et tilsvarende norsk prosjekt heter det:

> «Tv-kanalen skal etableres i samarbeid mellom et tv-faglig kompetansemiljø og en tiltaksarrangør for arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA). Det blir gitt økonomisk støtte fra NAV og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til utviklings-, etablerings- og driftsutgifter i en periode på fem år fra starttidspunktet» (Attføringsbedriftene.no).

Tellus, som er navnet på det norske tv-prosjektet, springer ut av Ski Produksjoner (Ski Pro) og TV-Follos felles søknad på NAVs utlysning. Søknaden inkluderer samarbeidspartnere som Klar Tale og Lettlest media, Ski Kommune, Samordningsrådet for utviklingshemmede (SOR) og Peder Morseth folkehøgskole i Selbu.

Akkurat nå

Fire personer er i dag direkte tilknyttet tv-prosjektet, og disse danner den foreløpige prosjektgruppen: Tom Rune Orset, Ragnhild Schjem, Samir Menic og Mona Moe. Orset, prosjektleder for Tellus, sa opp sin daværende jobb i TV2 – og ser nå frem til å være med å bygge opp den nye kanalen fra bunnen av.

Prosjektgruppen som nå jobber med Tellus har til sammen både tv-faglig erfaring og erfaring fra arbeid med utviklingshemmede. – Til sammen har denne prosjektgruppen bred kompetanse, og gjenspeiler mangfold, forteller Gro Tronvold. Tronvold er avdelingsleder ved Ski Pro, og en av initiativtakerne bak søknaden til NAV.

– Flere av miljøene som søkte NAV om bevilgning og konsesjon til å gjøre dette prosjektet, var utrolig sterke kandidater. Det er stort for oss, og våre samarbeidspartnere, at vi ble vist denne tiliten, sier hun.

I tillegg til de fire stillingene som nå er tilknyttet prosjektet, ble 20 VTA[3], og fem APS[4] stillinger utlyst januar 2009. I disse stillingene skal det ansettes mennesker med utviklingshemning. Umiddelbart etter utlysningen kom det henvendelser fra mennesker som kunne tenke seg en jobb i tv-stasjonen, og dette gleder prosjektgruppen som i skrivende stund er i gang med ansettelsesprosessen.

Hva ser dere etter når det nå skal ansettes tv-medarbeidere med en utviklingshemning?

– Nysgjerrighet ser jeg for meg vil være en viktig ressurs, forteller Orset. – At folk er engasjerte i noe, eller har en

3) Varig tilrettelagte arbeidsplasser
4) Arbeidspraksisplasser i skjermet virksomhet

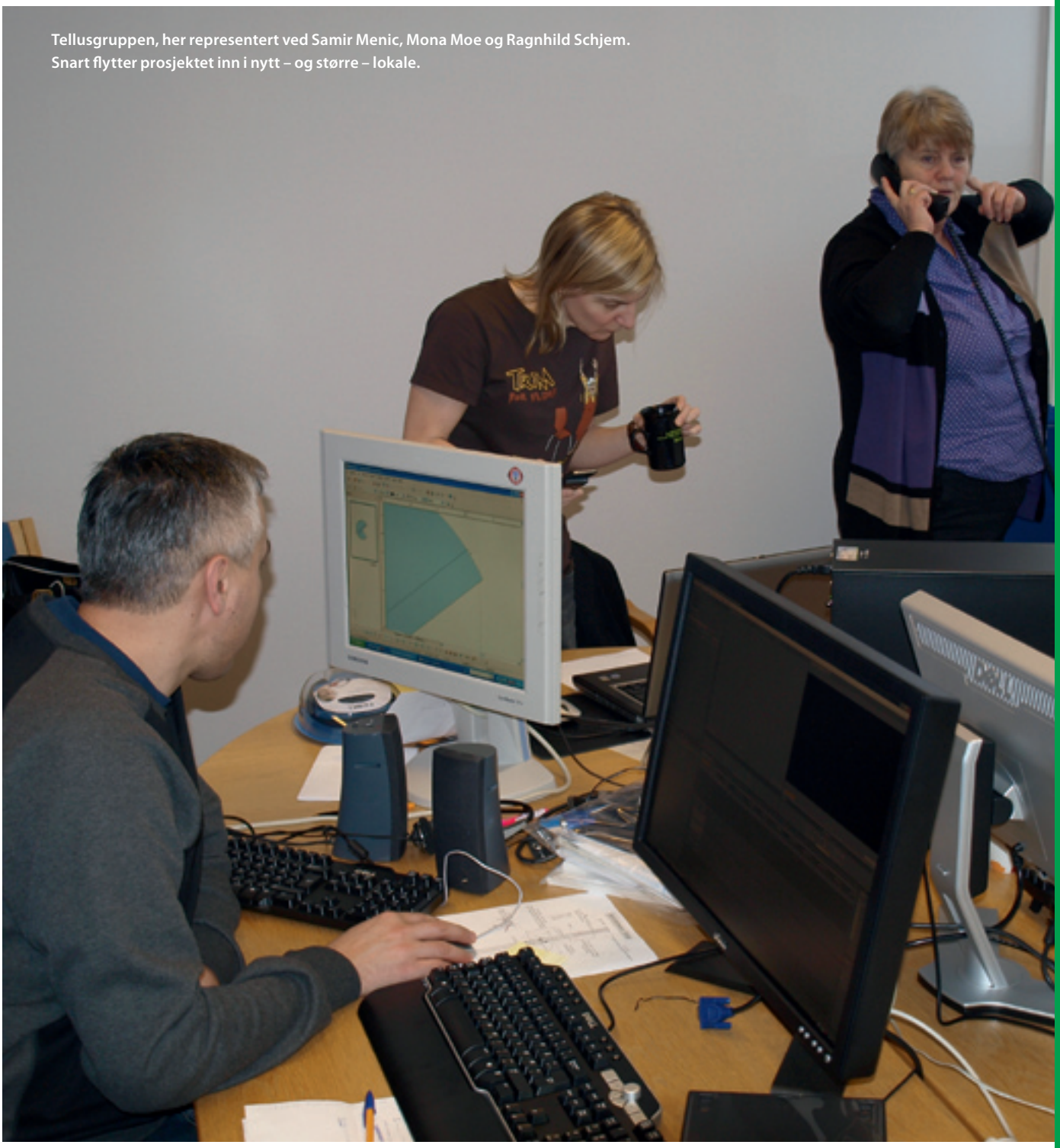

Tellusgruppen, her representert ved Samir Menic, Mona Moe og Ragnhild Schjem. Snart flytter prosjektet inn i nytt – og større – lokale.

spesiell interesse for noe, det være seg kultur eller andre samfunnsengasjement, vil være spennende ressurser i et slikt prosjekt. Sånn sett skiller ikke ansettelse i Tellus seg fra ansettelse i andre tv-stasjoner. Som andre tv-stasjoner vil vi heller ikke ansette programledere direkte, men la disse rollene vokse frem underveis. Vi må gi folk litt tid. Vi må også se på interessene til de som søker, noen ønsker kanskje å arbeide i tekniske stillinger, andre med mer redaksjonsorienterte oppgaver.[5]

Prosjektgruppen tar høyde for å gjennomføre flere intervjurunder, og er spente på hvem som vil søke. Med tanke på tidsperspektivet fram mot første sending i august, ser gruppen for seg at den ansettelsesprosessen de nå går i gang med, i stor grad vil være med på å forme det videre arbeidet. – Først når alle stillingene er besatt vil man kunne snakke om rolle – og oppgavefordeling på en reell måte. Det samme gjelder i forhold til opplæring. Mye av tiden fremover nå vil handle om å avklare hva medarbeiderne trenger av opplæring, og hvordan vi best kan imøtekomme dette, sier Tronvold.

Prosjektgruppen har til nå fått tv-faglig opplæring fra TV-Follo, og på tapetet står nå å utarbeide gode utgangspunkt for opplæringen av tv-medarbeidere. Opplæringen er planlagt som et samarbeid mellom prosjektgruppen og TV-Follo. – En grunntanke er at det skal være mye praksis, og mindre teori. Folk må få anledning til både å prøve og å feile. Dette gjelder alle deltagerne i prosjektet, presiserer Orset. Det er mye som skal læres. Mye vet man ikke enda. Slik er det ofte med prosjekter. Og et prosjekt som Tellus er nytt for alle involverte.

Veien videre

Prosjektgruppen arbeider i dag fra lokalene til Ski Pro, men i april flytter de til nye, og mer egnede lokaler. Tellus skal samlokaliseres med TV-Follo, som også flytter hele sin redaksjon inn i de nye lokalene. 1–2 stillinger fra TV-Follo gjøres tilgjengelige for Tellusprosjektet i det videre arbeidet. TV-Follos rolle vil handle om å sikre en tv-faglig kompetanse, samt leie ut studioplass og utstyr. Noen av de administrative oppgavene vil tilfalle Ski Pro, men utover dette er Tellus et selvstendig prosjekt i samarbeid med aktørene som nevnt innledningsvis. I forhold til hvordan disse skal opptre og delta i prosjektet, vil mye av dette måtte falle på plass etter hvert. Det viktigste er at Tellus har aktører med relevant kompetanse å spille på – og det har våre samarbeidspartnere, sier prosjektgruppen.

Tellus har mottatt prosjektmidler fra Arbeids og inkluderingsdepartementet (AID) over en femårs periode. Selv om prosjektet nå etableres i Ski, er tanken at det på sikt skal etableres distriktsavdelinger rundt i Norge. I første omgang vil en slik avdeling bli tilknyttet Peder Morset folkehøgskole i Selbu, Trøndelag. På sikt vil det produseres innhold til de ukentlige sendingene herfra. Peder Morset folkehøgskole har over 60 elever – og over

5) Se fullstendig utlysningstekst på http://www.skipro.no

halvparten av disse har en form for utviklingshemning.[6]

Intensjoner og målsetninger

Hva er målet med en tv-kanal som Tellus?
– Formuleringen i oppdraget vi har tatt på oss er å bidra til å gi utviklingshemmede en stemme i det norske samfunnet. Videre tenker vi at noe av målsetningene handler om det å være annerledes med stolthet. Vi vil forsøke å formidle en ureddhet – som kanskje kan være med å bygge selvtillit på egne premisser. Et sted man kan fortelle egne historier.
– Et relevant spørsmål for enhver tv-stasjon er hva som skal bli til sendinger, hva tenker dere her?

– Tanken er at temaene må komme fra medarbeiderne med en utviklingshemning. Allikevel er det jo slik i ethvert miljø at man henter inspirasjon fra sine kolleger, sier Tronvold. Utviklingshemmede skal arbeide foran og bak kamera, og ansatte uten en utviklingshemning vil ha oppgaver som handler om å tilrettelegge for et slikt arbeid. Det er vanskelig å si noe nå om hva som vil bli tema i programmene, men som en hovedregel skal det være tema som opptar medarbeiderne.

– Det som i alle fall er en foreløpig tanke, er at sendingene skal ha et magasinformat, kommenterer Orset. Et slikt format vil inneholde og åpne opp for flere elementer. Det vil være allsidig. Nyhetsbulletin og gjester i studio, reportasjer innen sport, kultur, politikk, og underholdning er foreløpige forslag. Etter hvert vil det kanskje også komme opp ideer som kan utvikle seg til tydelige programprofiler. •••

Målet er en halvtimes ukentlige sendinger. Programmene Tellus produserer skal sendes på Frikanalen – en gratis riksdekkende kanal for det digitale bakkenettet. Frikanalen er beregnet på ikke-kommersielle virksomheter (Rand 2008). Første sendedato er satt til 27. august 2009. I tillegg til tv-sendinger, vil Tellus også ha web-tv og Internettside.

6) Les mer om Peder Morset folkehøgskole på http://www.pedermorset.no

Litteratur

Attføringsbedriftene.no. *«Konsesjon tv-kanal 2008»* [cited 06.02.09. Available from http://www.attforingsbedriftene.no/Default.aspx?ID=64&q=konsesjon+tv+kanal&x=0&y=0.

Hjelm, Ann-Cecilie. 2009. Reporter, kameramann og kollega. Synspunkter på deltagelse fortalt av medarbeidere i TV-Glad, Mastergradsoppgave i Samfunnsarbeid: Avdeling for Helse og Sosialfag, Institutt for vernepleie og sosialt arbeid, Høgskolen i Bergen, Bergen.

Rand, Odd-Inge. 2009. *Gleder seg til å komme på lufta*. Østlandets Blad 2008 [cited 06.02.09 2009]. Available from http://www.oblad.no/apps/pbcs.dll/article?AID=/20081203/SKI/899216675/1001/NYHETER